

Verslag van de informatieavond op donderdag 14 november 2013 om 19.30 uur in Klarenbeek

Aanwezig: pastoor Paul Daggenvoorde, Pieter de Wolf, vicevoorzitter, Emile Maerman, penningmeester, Alfred Nijkamp, Henri Veldhuis, Gerard Bosgoed, pastor Ivan Kantoci

Notulist: Ineke Bouwmeester

Aantal belangstellenden: 170

Pastoor Daggenvoorde heet alle aanwezigen welkom en gaat voor in gebed.

Pastoor Daggenvoorde: Fijn dat u met zoveel gekomen bent, dit is een teken van betrokkenheid.

Gasten hier aanwezig: ds. Yvette van Neck, een afgevaardigde namens de kerkenraad, de pastores Ottenschot en Pragt.

Deze avond is een informatie avond. Het parochiebestuur dat tot taak heeft het katholiek leven voor de komende jaren te borgen, heeft moedig een beslissing moeten nemen. Er zullen gebouwen aan de eredienst worden onttrokken.

De bedoeling van de avond is dat we elkaar over en weer informeren. Dit alles gaat deel uitmaken van het dossier dat naar het bisdom gaat om fiat te krijgen voor de weg die we nemen.

Het proces:

Vanavond is informatie bijeenkomst, in februari/maart volgt er een formele hoorzitting, waar men formeel bezwaar kan maken. Op enig moment als de kerk gesloten wordt, zal vervreemding en verkoop plaatsvinden, de kerk zal per decreet aan de eredienst worden onttrokken.

Ook uw cri de coeur, uw verzuchting, willen we graag horen.

Frans Ganzevles: Wij, locatieraad en pastoraatsgroep van deze geloofsgemeenschap, hebben al bij verschillende gelegenheden van ons laten horen. Toch vinden wij het belangrijk om dit nogmaals te doen en nu ook in het bijzijn van onze achterban, vele mensen uit deze geloofsgemeenschap. Voor parochiebestuur en pastoraal team zal dit betekenen dat ik soms in herhaling val, maar dat moet dan maar. Wij hebben gereageerd op het rapport van het parochiebestuur van juni 2013. Daarin beschrijft het parochiebestuur welke stappen het wil nemen om 5 van de acht kerken te sluiten. In dit stuk staat ook beschreven wat de motivatie van het parochiebestuur is en op welke gronden men keuzes maakt. Dit rapport is aan het Bisdom gestuurd. Deze heeft hier in een brief van 4 juli jl. aan het parochiebestuur op gereageerd, zij het met een aantal belangrijke aandachtspunten. Het Bisdom vestigt in haar reactie o.a. de aandacht op te overmoedige financiële beschouwingen, het volgen van het stappenplan en, heel belangrijk, de vitaliteit van een gemeenschap.

Ik wil aan onze mensen, onze achterban, laten weten dat bovengenoemde stukken pas in een vergadering van 26 september jl. met alle locatieraden en pastoraatsgroepen door het parochiebestuur aan de orde zijn gesteld. Vooraf is nooit eerder gesproken met onze locatieraad of pastoraatsgroep.

Vitaliteit: wordt door PB en PT in haar rapport onderbelicht en ondergewaardeerd terwijl dit de pijler is waarop we verder moeten. Gesprekken tussen PT en PG hebben hierin verder weinig duidelijkheid gegeven. Het gespreksverslag geeft uiting van een houding van het PT die in onze ogen geen recht doet aan alle activiteiten die in Klarenbeek op touw zijn gezet en nog steeds worden gezet. Het PT weet erg goed dat de locatie Klarenbeek heel vitaal is maar spreekt dit niet uit. Dankzij de enorme inzet van onze PG wordt hen veel werk uit handen genomen. Als voorbeeld noem ik het project met jonge ouders. Afgelopen zondag was dit wederom een groot succes gezien de grote opkomst van jonge ouders met hun kinderen. Het Bisdom stelt hoge prioriteit aan vitaliteit. Het lijkt wel dat het PB en PT dit minder belangrijk vinden en zijn van mening dat hierin tussen de verschillende locaties weinig verschil bestaat. Daar zijn wij het absoluut niet mee eens. Ik verzoek u het verslag van de bespreking van 16 oktober jl. tussen PT en PG aan de stukken voor het bisdom toe te voegen. Ook het verslag van de bijeenkomst van PB met LR en PG van 30 september willen we hier aan toegevoegd zien.

Voorgestelde cijfers: De door het parochiebestuur in haar rapport voorgestelde cijfers zoals deze ook aan het bisdom zijn gepresenteerd zijn naar onze mening suggestief, gedateerd (kaski 2011) en op een onvolledige basis gefundeerd. Juist op basis van dit soort cijfers over o.a. meerjarig onderhoud is

Klarenbeek duidelijk in het voordeel t.o.v. omliggende locaties. Jammer dat hier niet meer aandacht aan is besteed en dit nu de indruk geeft alsof wij duurder af zijn. Het parochiebestuur heeft als reactie hierop laten weten dat de eerste jaren zeker geen geld wordt uitgegeven aan onderhoud of restauratie, maar het staat wel in het rapport en is mede een punt van afweging geweest welke kerk het beste open kan blijven. Door inzet van vele vrijwilligers, projectmatig georganiseerde acties, door RK samen met PKN, hebben wij veel middelen binnengehaald en o.a. op die manier investeringen mogelijk gemaakt. Daarbij zijn we gesteund door subsidies van provincie en gemeente. Dit alles wordt teniet gedaan als we alles achter ons moeten laten. Als het op cijfers aankomt zijn wij zeker niet in de minderheid. Onze gebouwen staan er gezond bij en kunnen jaren mee zonder extra kosten. Herbestemming van de gebouwen: Stel dat dit gebouw verkocht gaat worden, wat rest er dan voor de mensen en voor de gemeenschap in dit dorp. Waar kunnen zij dan terecht om samen te komen, om een gemeenschap te zijn. Het is een onterechte aanname te denken dat de mensen naar Loenen of Twello gaan. Hetzelfde geldt voor de inkomsten van de parochie. Vergeet het maar om te denken dat die gewoon doorgaan. Al eerder hebben wij aangegeven dat wij verwachten dat het niveau van inkomsten met 90 % gaat dalen. Als je goed luistert naar de mensen om je heen weet je dat dit eerder realiteit is dan het door het parochiebestuur voorgestelde scenario van 25 % teruggang. En dit geldt niet alleen voor Klarenbeek. Maar erger is het dat de mensen hun plek van samenkomst dreigt te worden afgenomen. Daarmee wordt een dikke streep getrokken door een hechte gemeenschap en wordt deze uit elkaar gedreven. Zijn er geen alternatieven mogelijk waarbij b.v. minder vieringen worden gehouden? En als het om onderhoud gaat, u hebt gehoord wat hier met zelfwerkzaamheid tot stand is gekomen. En tot de dag van vandaag gebeurt dit nog steeds.

Belangstelling van buitenaf: Onbegrijpelijk dat alleen in de situatie in Klarenbeek acquisitie is gepleegd en gelobbyd naar externe belangstelling. Op andere locaties is een dergelijke actie door het PB niet ondernomen. Ook is de LR hiervan nooit op de hoogte gebracht, hoewel de geruchten rondgingen dat er gelobbyd werd. Het rapport spreekt van concrete belangstelling. De lezer van dit rapport kan hieraan financiële conclusies verbinden. Dit had er nooit in mogen staan. De kerk is niet zomaar te verkopen. Deze is eigendom van de mensen in Klarenbeek. Met veel inspanning is dit kerkgebouw tot stand gekomen en onderhouden. Mensen hebben hier hun ziel en zaligheid ingestoken. In de tijd van de bouw van deze kerk gingen parochianen zover dat ze zichzelf in de schulden staken om te kunnen bijdragen aan de nieuwbouw. Dit soort verhalen komt ons nu ter ore van families die nog steeds lid zijn van deze gemeenschap. Het kan toch niet waar zijn dat dit kerkgebouw nu door derden aan derden wordt verkocht en de opbrengsten in de parochiekas verdwijnen of naar het bisdom gaan. Nog nooit hebben we enige financiële steun gekregen vanuit Utrecht. Zelfs voor een simpel advies moest worden betaald aan het bisdom. Dit is absoluut niet uit te leggen aan de mensen in het dorp en ook niet aan de oorspronkelijke weldoeners die deze gemeenschap vorm hebben gegeven.

Eigendom rechten: Als we hier om ons heen kijken hebben we een schitterend kerkgebouw. In een tijd dat Nederland het nog niet zo breed had werd met centen en stuivers gespaard voor de bouw en inrichting van deze kerk. In latere tijden is alle onderhoud altijd betaald uit eigen middelen. Daarbij zijn regelmatig acties ondernomen en zijn schenkingen van parochianen ontvangen. In de afgelopen 15 jaar is deze kerk voor bijna anderhalf miljoen euro gerestaureerd en aangepast aan de nieuwe wijze voor het houden van vieringen. De veiligheidseisen zijn ingevuld en het hele gebouw is aan de buitenzijde op grote schaal gerestaureerd. Dit traject is in 2010 feestelijk afgesloten aan het einde van de restauratie van de toren. Het gebouw verkeert in een uitstekende staat en is voor vele jaren gezond en onderhoudsarm. Gelukkig hebben de gemeente en provincie ons bij de restauratie van de buitenzijde met 40 % subsidie ondersteund. Ook hebben wij in die periode acties ondernomen en is door enkele parochianen een forse financiële bijdrage geleverd. Niemand anders heeft ons financieel ondersteund. Ook het bisdom niet. En het zou toch te gek zijn dat een kerkgebouw met een nieuw dak gesloten wordt terwijl een andere kerk in de buurt binnen afzienbare tijd een nieuw dak nodig heeft. Het is voor deze gemeenschap onverteerbaar dat dit gebouw verkocht zou worden en alle financiële inspanningen en giften daarmee zomaar verdwijnen. Dit gebouw is van deze gemeenschap en dat moet zo blijven. Terugkopen is daarbij geen optie, het is toch vreemd dat je voor je eigen bezit

een terugkoopsom moet betalen? We hebben allemaal gehoord hoe het in de Benedictus parochie in Overbetuwe is gegaan. Daar is het parochiebestuur en Bisdom teruggekomen op hun voornemen tot sluiting van kerken. Samen met de diverse locaties is men tot een oplossing gekomen en worden vooralsnog geen kerken gesloten.

Personele kosten: Drie jaar geleden is gekozen voor inzet van pastorale zorg t.o.v. de kosten aan onroerend goed. Door de teruggang van kerkbezoekers is het nu aan de orde dit opnieuw ter discussie te stellen. Een vitale locatie als Klarenbeek kan de komende jaren goed verder zonder al te veel pastorale zorg. Waarom wordt daar nu niet opnieuw naar gekeken. Heel veel taken worden hier uitgevoerd zonder inmenging van het pastoraal team. Onze PG en vele vrijwilligers zijn behoorlijk zelfstandig en met minimale toevoeging van het PT kunnen zij uitstekend uit de voeten. Minder vieringen is in dit verband toch ook een optie?

Oecumene: Ook oecumene leeft in deze gemeenschap en in het dorp. De samenwerking in oecumenisch verband is dusdanig geworteld dat deze niet meer valt weg te denken. In een kleine gemeenschap is daarin de inbreng van beider kerken van groot belang. We staan voor elkaars belangen en steunen elkaar daarin. We kunnen wel zeggen dat dit ieders belang is en als het gaat over geloof, samenleving, overtuiging, en hoe we in het leven staan hebben we elkaar steeds weer nodig. PKN en RK zijn heel dicht met elkaar verweven en vullen elkaar aan.

Inbreng PKN: Van de PKN is een ingezonden brief ontvangen. Deze spreekt haar bezorgdheid uit over een mogelijke sluiting van de RK Kerk en over een zorgvuldig opgebouwd oecumenisch contact tussen beide gemeenschappen. Juist in een kleine gemeenschap als Klarenbeek is deze van grote waarde. De zorgvuldige opbouw hiervan door beide kerken dreigt nu teniet te worden gedaan. Wij verzoeken u de ingezonden brief van de Protestantse Gemeente van oktober 2013 aan de gegevens van deze bijeenkomst toe te voegen.

Tot slot willen wij nogmaals namens de hele Klarenbeekse gemeenschap een dringend beroep doen op het PB en het Bisdom. Kom terug op uw eerdere voornemens om deze kerk te sluiten. Met sluiting van deze kerk treft u mensen tot in hun ziel en gaat u voorbij aan de leefbaarheid in onze dorpsgemeenschap. Ik eindig met het volgende dat ik onlangs las en wat mij erg aansprak:

“Het verdriet en de pijn die menig katholiek in de stad maar vooral in dorpen moet ervaren bij sluiting van jouw parochiekerk. Je geloofsleven is niet iets als je boodschappen. Dat halen we niet zomaar ergens anders ”

Pastoor Daggenvoorde: Zowel de brief van de protestantse gemeente als ook alle verslagen gaan volledig mee in het dossier naar het bisdom.

Pieter de Wolf: Iedereen heeft kunnen lezen dat we al langer kampen met tekorten in heel onze parochie. Wij hebben geprobeerd deze kosten terug te dringen, dit is niet gelukt. Het ziet er niet naar uit dat dit in de komende jaren lukt. De kosten stijgen, het aantal kerkgangers neemt af, evenals de deelname aan doop, 1^e H. Communie en Vormsel. Voor het totaalplaatje betekent dit dat alles terugloopt, ook in de geloofsgemeenschap Klarenbeek. Het wordt steeds moeilijker om vrijwilligers en bestuurders te vinden. Dat staat los van de vitale activiteiten die er zijn.

Destijds is gezegd, we kiezen voor het pastoraat, waarbij dus gekozen is om het aantal gebouwen terug te doen. Toen was er al een halve formatieplaats ingeleverd.

Het parochiebestuur is ook van mening dat de kerkbijdrage daalt door kerksluiting. We willen proberen een deel van ons vermogen in stand te houden door naast het eucharistisch centrum in Twello, ten noorden en ten zuiden 1 kerk open te houden.

Op basis waarvan worden de keuzes gemaakt: t.a.v. vitaliteit zijn er in de ene locatie veel activiteiten met jongeren, bij anderen met ouderen. Het is moeilijk om vergelijkbare gegevens te hebben. Het pastoraal team heeft geen uitspraak durven doen op basis van vitaliteit. Vitaliteit betekent levensvatbaarheid naar de toekomst toe.

Vervolgens is gekeken naar de omvang van de locatie en het aantal kerkgangers. Op basis hiervan is de keuze gemaakt. Financiën van de locatie hebben geen rol gespeeld bij vaststelling van de keuze.

Het onderhoud is bij de keuze buiten beschouwing gelaten.

Het verwijt dat het parochiebestuur gelobbyd zou hebben, is absoluut onjuist. Dit is niet door het parochiebestuur gedaan.

Laura Vredegoor: Wat waren de cijfers inzake kerkbezoek? Voor mijzelf is dit mijn kerk, en dan houdt het op. Hier ben ik altijd geweest.

Pastoor Daggenvoorde: Frans Ganzevles geeft aan: t.a.v. vitaliteit zijn wij sterk. Het is zo dat we de werkgroepenkerk niet meer overeind kunnen houden.

T.a.v. de cijfers zijn het kleine groepen bij werkgroepen. Kerk-zijn is niet alleen maar vieren. Kerk-zijn is ook b.v. meeleven met de natuurramp die de Filippijnen heeft getroffen, kerk-zijn is diaconie etc.

Om dit te kunnen uitvoeren, willen we op 3 plekken vieringen aanbieden, en daarnaast nieuwe pastorale programma's. Diegene die in het pastoraat actief zijn, zijn de komende jaren druk om zorg te hebben voor de mensen die hier kerk-zijn geweest.

Tegelijk maken wij mee dat er ook een groep is om te besturen. Het parochiebestuur neemt de bestuurlijke verantwoordelijkheid en kijkt naar voren. Hier zit ook de pastoor voor heel Apeldoorn. Het pastoraal team ontwikkelt een pastoraal programma wat men aanbiedt, maar niet op de eigen plek.

Harry Linderhof: Was het niet verstandiger geweest om de mensen vooraf met cijfermateriaal te informeren.

Pieter de Wolf: in de Clara is uitgebreid aangegeven dat ons vermogen 1,8 miljoen inteert. Hierin is ook verwezen naar de website en aangegeven dat u vragen en opmerkingen kunt neerleggen bij het bestuur. De beslissingen zijn genomen op basis van het tekort vanaf 2009 wat elk jaar toenam. Aan locaties is gevraagd om maatregelen te nemen. Dit is niet gelukt.

Pastoor Daggenvoorde: Het gemiddelde aantal kerkgangers bij 12 vieringen in Loenen is 74, in Klarenbeek 70.

Laura Vredegoor: Verkoop van dit gebouw voelt als stelen -- je mag niet stelen.

Pastoor Daggenvoorde: Veel mensen belijden dat ze belang hebben bij dit gebouw, maar laten het op momenten ook afweten.

Suzanne Grooters: We hebben het over vitaliteit in de kerk. Dit jaar doen 6 kinderen de 1^e H. Communie in Klarenbeek, meer dan 50 % van de groep. Afgelopen zondag met 20 jonge ouders 20 (waarvan 18 uit Klarenbeek). Wij zijn niet bereid richting Loenen of Twello te gaan. De jeugd heeft de toekomst.

Pastoor Daggenvoorde: Met name de bijeenkomst rondom 1^e H. Communie, Vormsel etc. worden gecentraliseerd.

De vraag die ook in andere geloofsgemeenschappen naar voren komt: Waarom wordt er niet gekozen voor een krans van kleine gemeenschappen.

Het bisdom heeft eenzijdig Twello als eucharistisch centrum aangewezen. De bisschop is van mening dat de toekomst van ons katholiek kerkzijn ligt in de gebieden waar de bevolkingsconcentratie het grootst is. De bisschop baseert dit op getallen die naar Kaski en de rekenbureaus gaan. De bisschop is van mening dat, als men de geloofsgemeenschappen zelf de keuze had gelaten voor een eucharistisch centrum, men er niet uit was gekomen.

In de parochie blijft er één plek waar de kerntaken van het pastoraat zullen plaatsvinden.

Frans Ganzevles: De opmerking over het lobbyen is gemaakt, omdat de informele informatie over belangstelling van buitenaf in een formeel stuk is gebruikt.

Verminder de afstand van de kerk tot de gelovigen. Paus Franciscus zegt vorm kleine actieve gemeenschappen waar geloof centraal staat.

Pastoor Daggenvoorde: Paus Franciscus heeft het niet over een kerkgebouw maar over gemeenschappen. Zie dat je toekomt aan geloven, en zet je niet vast aan een gebouw. Voor mijn gevoel heeft de paus dit bedoelt.

De opgave waar het pastoraal team voor staat: pastorale verantwoordelijk voor Twello en Apeldoorn en wellicht in Nunspeet. De nabijheid zal door de gemeenschap moeten worden georganiseerd.

Bij kerksluiting wordt zeker wel een pastoraal programma aangeboden. We sluiten wel een kerk, maar niet ons geloof. De bedoeling is dat je gemeenschap blijft, maar zonder gebouw. Bij projecten zal moeten worden gezocht naar de samenwerking in het geheel.

Frans Ganzevles: Volgens de brief van het bisdom moet juist de vitaliteit de doorslag geven. Ik ben van mening dat het pastoraal team hier iets heeft laten liggen.

Pastoor Daggenvoorde: Het pastoraal team heeft een intensieve bijeenkomst gehad met de pastoraatsgroep. Sommige leden van de pastoraatsgroepen geven aan , het is me soms te veel, het valt niet mee om iemand naast me te krijgen.

Gijs Tijhuis: Is er onderzoek gepleegd wat de waarde is van dit gebouw en van Loenen en wat het best verkoopbaar is. Veronderstel dat er een miljoen tussen zit. Waar kies je dan voor.

Pieter de Wolf: Er is geen onderzoek gedaan naar de verkoopbaarheid van de gebouwen. Wij doen alles in het proces stapsgewijs. Uiteraard is er geïnformeerd bij de gemeente wat de status van het gebouw is, wat zijn de bestemmingsplannen. Wij kunnen zoeken naar eventuele kopers pas echt beginnen als de bisschop ons definitieve voorstel goedkeurt. Het voorstel is niet gebaseerd op de waarde van de ene kerk of de andere kerk maar op de vitaliteitselementen als omvang geloofsgemeenschap en kerkbezoek.

Gijs Tijhuis: Ben het hier niet mee eens.

Antoon Schoenaker: Dit alles gaat me ontzettend aan het hart. Ik ben 83 jaar en maak me wel zorgen, veel meer jongeren hadden hier moeten zijn.

Mijn voorstel: Loenen dicht, Eerbeek open, Klarenbeek open, zodat Loenen zich kan combineren met Klarenbeek en Eerbeek. Ook Bussloo kan dan combineren met Klarenbeek.

Pastoor Daggenvoorde: Bij de bijeenkomst in Loenen-Eerbeek werd gepleit voor het openhouden van 2 kerken.

Annie van Dalen: Is uitstel mogelijk? De meeste kerkgangers zijn boven de 60-70 jaar.

Stel het uit en laat ons nog een poosje zo doorgaan. We hebben hier zo'n goede groep vrijwilligers. Ze staan echt in de top 10. Die zet je toch zomaar niet uit hun positie. Laat ons met onze vrijwilligers dan nog diensten doen en daarbij 1 x in de maand een beroep doen op de professionals.

Pieter de Wolf: In alle locaties zijn er goede vrijwilligers.

Pastoor Daggenvoorde: Wat het uitstel betreft: in 5 jaar tijd is 1,8 miljoen uit het vermogen gehaald. Dit zal de komende tijd toenemen. Wij vinden het onverantwoord om tot het laatst toe de kerk open te houden. Het bestuur ziet al jarenlang een neerwaartse tendens en neemt haar bestuurlijke verantwoordelijkheid. Om nu de kerk nog een paar jaar open te houden – 5 jaar geleden deed zich de situatie al voor. Deze gemeenschap maakt deel uit van de hele parochie.

Annie van Dalen: Dan moet iedere geloofsgemeenschap de boeken opendoen.

Emile Maerman: de transparantie is gebeurd naar locatieraden en pastoraatsgroepen.

Na de fusie in 2010 is alles op een rijtje gezet en zijn prognoses gemaakt. Over de gehele linie daalt parochiebijdrage 3% op jaarbasis. De gelden voor stipendia en offerkaarsen etc. duikelen terug met meer dan 10% per jaar. Specifiek naar deze gemeenschap staat ongeveer €20.000,= t.b.v. de begraafplaats in de boeken. Als je dit niet meetelt, is er niet voldoende om de kosten voor de wekelijkse diensten op te brengen. Vorig jaar was er een tekort van € 150.000,= in de parochie.

Wij hopen dat het mogelijk is om naast het eucharistisch centrum 2 kerken open te kunnen houden zodat er geografisch gezien een goede spreiding is. Maar de cijfers naar de toekomst toe krijgen we niet rond.

Pastor Ivan Kantoci: Ik vind dit een afschuwelijke situatie. Vanuit mijn culturele achtergrond kan ik dit niet rijmen. In Kroatië zouden de kerken openblijven, hoeft niet alles perfect te zijn. 3 vieringen in het jaar is voldoende. Uit mijn achtergrond hebben kerken een hele grote betekenis.

Maar het parochiebestuur in onze parochie zit met groot probleem.

Als deze maatregel niet wordt genomen, komt er nog een groter probleem. De mensen zijn het belangrijkste in deze gemeenschap. De pastores willen samen met jullie zoeken om toekomst met elkaar te vinden. We zijn te weinig krachtig om het allemaal te dragen. Laten we samen zoeken voor ons geloof, wat is belangrijk het materiële of God.

In Klarenbeek moet een ruimte worden gezocht om bij elkaar te komen. Dit zal misschien niet deze kerk zijn, maar jullie moeten kunnen samenkomen. Hier wil het pastoraal team graag samen naar kijken. Ik leef als pastor erg met jullie mee en wil graag met jullie zoeken en delen.

Silvia Bloem: Ik denk dat geloven niet alleen aan een kerkgebouw ligt. We kunnen ook ergens anders geloof beleven. Ik sta voor het kinderkoor. Klarenbeek is een van de weinigen in de omgeving met een kinderkoor, wij hebben 10 kinderen. En per gelegenheid soms 5 meer.

Er is geprobeerd met Twello aansluiting te krijgen, vanuit Twello waren maar 5 kinderen.

Vanuit Klarenbeek was er maar 1 kindje wat naar Twello wou komen. Ik vraag me af, gaan die kinderen straks mee naar Twello. Ik heb ondervonden dat het hier niet zo werkt.

Ook de gezinsvieringen hier worden beter bezocht dan de reguliere vieringen. Zou het niet beter zijn de reguliere vieringen aan te passen.

Pastoor Daggenvoorde: De praktijk leert inderdaad dat mensen niet naar een andere kerk gaan. Ouderen in een verzorgingstehuis hebben de kerk voor geloof niet meer nodig, en zitten graag voor de tv. Er zijn veel mensen die aangeven dat kerk-zijn niet meer is, zoals het was. Voor veel mensen is kerksluiting de reden om af te haken. Het pastoraal team willen wegen zoeken om gemeenschap te blijven zonder gebouw.

In ons pastoraal programma wordt ook aangegeven dat er naast de eucharistie in het eucharistisch centrum andersoortige vieringen plaatsvinden.

Anton Schiphorst: Het bisdom vindt vitaliteit heel erg belangrijk. Wij hebben hier 13 kinderen voor de kindercatechese. Wij zijn de enige gemeenschap die parochiecatechese geeft.

Pastoor Daggenvoorde: Dit zijn dingen die het pastoraal team wel ziet. Zijn deze activiteiten kerkgebouw afhankelijk.

Antoon Schiphorst: In mijn geval is het kerkafhankelijk. Met elke catechese is er samenkomst in de kerk, waar gewerkt wordt met symbolen.

Pastoor Daggenvoorde: Het bisdom bedoelt t.a.v. vitaliteit ook de sacramenten die gevraagd en bediend worden.

De school zit hier dicht bij. Als er zoveel vitaliteit zit, dan kan men zich ook zonder gebouw redden. Een aantal reguliere vieringen wordt niet massaal bezocht. Een gezinsviering zou men op school kunnen doen.

Thea Havekes: Wij hebben 3 koren en ik zing zelf in het tussenkoor. Hoeveel koren zijn er in Twello? Wij hebben niet alleen de kinderviering, maar ook de allerzielenviering wordt door eigen vrijwilligers gedaan. Als de kerk gesloten wordt, dan wordt het sociale gebeuren minder.

Pastoor Daggenvoorde: In Twello zijn 2 koren. De allerzielenviering wordt in alle gemeenschappen goed bezocht.

Wil Berends: dirigente van gemengde koor. Het gaat me erg aan het hart wat hier beslist gaat worden. Ik hoop van harte dat het nog teruggedraaid kan worden. Ik kom uit Beekbergen en heb deze geschiedenis al een keer meegemaakt. Ik heb toen alle schepen achter me moeten laten.

Laat de kerk hier open blijven en dat we samen een start kunnen maken om te laten zien wat we waard zijn en dat we het echt kunnen.

Harrie Balster: De eerste kerk is geschonken door de fam. Krepel aan de Klarenbeekse gemeenschap. De kerk was een wezenlijk onderdeel van mijn jeugd. Alle mooie vieringen die hier zijn gehouden.

Om namens het Klarenbeeks Belang het woord te voeren is lastig. In onze statuten staat namelijk dat we ons inhoudelijk niet politiek of kerkelijk bezighouden. En toch durf ik dat vanavond te doen omdat we ons niet zullen uitspreken over kerkelijke standpunten maar over het belang van de kerken voor de totale sociaal-maatschappelijke ontwikkeling van het gehele dorp. Niet alleen in het verleden, maar ook in de toekomst. De katholieke en hervormde gemeenten stonden onmiskenbaar aan de

basis van ons dorp en hebben bijgedragen aan haar ontwikkeling. Juist nu de samenwerking tussen de onlangs gevormde Protestantse Kerk Nederland en de Katholieke Kerk hechter wordt (voorbeelden zijn de oud ijzer-acties voor de beide kerken en de oecumenische begraafplaats) dreigt een van de pijlers hieronder te verdwijnen. Doordat jeugdcentrum "De Hulsbosch" is gesloten, restaurant Dennenlust en café de Kar zijn gesloten, is er steeds minder betaalbare verenigingsruimte in het dorp. Gisteravond nog heeft Klarenbeeks Belang bijvoorbeeld samen met de verenigingen en de dorpscontactpersoon vergadering in de parochiezaal van deze kerk. Parochiebestuur, laat deze kerk alsjeblieft in stand. Niet alleen voor de katholieke gemeenschap, maar voor alle Klarenbekers. Hoe gaat het met de grafrechten en de stipendia?

Pieter de Wolf: Het kerkhof blijft open, ook al sluit het kerkgebouw. Er kunnen begravingen plaats blijven vinden. Om te kunnen garanderen dat het kerkhof onderhouden kan blijven zijn financiën opzij gezet. Zodra de inkomsten onvoldoende zijn doordat er weinig begrafenissen zijn, kan worden besloten om 1^e inleg niet meer toe te staan.

Pastoor Daggenvoorde: Onderdeel van het proces van afsluiting zal zijn dat alle verplichtingen naar de rechtmatige opvolging gaan, er zullen dan missen worden gelezen op andere plaatsen.

Frans Ganzevles: Vooral voor oudere mensen is een intentie een moment om naar de kerk te gaan. Dan zou er vervoer geregeld moeten worden.

Pastoor Daggenvoorde: Ik heb een droom: dat deze kerk openblijft; ik zou graag met jonge mensen i.p.v. met mensen die alleen maar praten over hoe het was.

Ik voel de goede sfeer hier, maar het is maar heel incidenteel dat we elkaar treffen. De tijden zijn tijdelijk veranderd. Ook de context is anders. Ik zou graag willen dat het anders was, evenals het parochiebestuur.

Ik gun u van harte dat de kerk openblijft maar ik zie dat het niet anders kan. Het is onverantwoord om tot het laatste te wachten met de kerksluiting.

Henk van Schaik: Wat als Klarenbekers de kerk niet afstaan.

Elke 1^e woensdag van de maand is er een viering in het pastoraal centrum. Door de vrijwilligers werd de overweging verzorgd, dit kwam heel goed over.

Pastoor Daggenvoorde: In gesprek met de pastoraatsgroep kwam naar voren dat het beheer niet meevalt. Kunnen de jongeren een kerkgemeenschap blijven? De kerk is eigendom van de Franciscus en Clara parochie. De gehele parochie zou moeten worden opgeheven, als ieder zijn eigen kerk wil behouden.

Pastor Kantoci: Als lid van het pastoraal team wil ik mij uitspreken en het parochiebestuur vragen om de keuze die er is gemaakt goed te overwegen.

Pastoor Daggenvoorde: Het pastoraal team heeft aangegeven dat er t.a.v. vitaliteit geen keuze kon worden gemaakt. Dit betekent dat pastor Kantoci terugkomt op een eerder genomen besluit.

Pastor Kantoci beaamt dit.

Joop Jansen: Wij kunnen ons in Klarenbeek wel bedruipen m.u.v. de kosten van het pastoraal team. Die moeten we dan niet meenemen. Wij hebben een begroting gemaakt met reële cijfers, onze kerk is onderhoudsarm.

Pastoor Daggenvoorde: Dit betekent dat, wanneer u de kerk in stand zou houden, de formatie van het pastoraal team veranderd zou moeten worden?

Emile Maerman: in 2012 was het overschot in Klarenbeek € 5.901,=, waarbij de grafrechten van de begraafplaatsen waren opgenomen¹.

Joke van Schaik: vrijwilliger bij gezinsvieringen. Waarom worden grafrechten apart gehouden? Er is hier een grote club vrijwilligers wat voor Klarenbeek spreekt. Het lijkt of dat niet wordt meegenomen in het besluit. Hetzelfde geldt voor het woord vitaliteit. Als ik aan vitaliteit denk, denk

ik aan jonge ouders, kinderkoor en kindercatechese, en misdienaartjes. Juist die vitaliteit en enorme groep vrijwilligers, het lijkt dat dit niet meetelt.

Pastoor Daggenvoorde: De grafrechten worden apart gehouden om op termijn de begraafplaats te onderhouden. Het is van belang dat er niet alleen nu voldoende vitaliteit is maar ook naar de toekomst toe. In een gesprek met de pastoraatsgroep werd ook hun zorg kenbaar gemaakt.

Gerda Jansen: wij zijn met 4 mensen in de pastoraatsgroep en trekken de kar al heel lang. Het houdt voor ons ook een keer op. We willen graag een persoon naast ons hebben. Het is ons helaas nooit gelukt. We hebben wekelijks overleg. We willen graag mensen die samen met ons willen inzetten en willen ze graag op weg helpen.

Pastoor Daggenvoorde: Er is nog gekozen voor 3 plekken.

Joke v. Schaik: Het verhaal van Gerda Jansen is niet uniek, wat hier van onderaf komt, de jeugd, is wel uniek. Het is belangrijk dit wel mee te nemen en hier rekening mee te houden.

Pastoor Daggenvoorde: Er moet een groep blijven die de coördinatie van de gemeenschap in de gaten houdt en alles ondersteunt. In de aanwas van jeugd zit geen aanwas waar Gerda op doelt.

Emile Maerman: het onderhoud van de begraafplaats gebeurt door veel vrijwilligers. Vorige week is er machtiging aangevraagd voor het snoeien van bomen op een begraafplaats in de parochie. De gelden zijn ook bedoeld om de graven te ruimen. Dit moet dus bewaakt worden.

Henk Hurenkamp: Alle bomen om het kerkhof zijn geen eigendom van de kerk.

Alles op de begraafplaats in Klarenbeek wordt door de groep vrijwilligers gratis gedaan. Er zitten geen kosten in.

De bijeenkomst wordt afgesloten met het lied: "Geef mij je hand"

¹ Zoals ook reeds in het Voorster Nieuws was te lezen is na afloop Joop Jansen naar de penningmeester gestapt en gevraagd naar zijn informatie hieromtrent. Jansen en de penningmeester hebben dit samen ingekeken en het bleek dat de penningmeester voor de grafrechten zich vergist had door gegevens in een verkeerde kolom te raadplegen. De penningmeester heeft hiervoor direct zijn excuses aangeboden en toegezegd om deze voetnoot in het verslag op te (laten) nemen. Jansen en de penningmeester hebben tijdens dat overleg ook geconstateerd dat de genoemde € 5.901 in relatie tot vergelijkbare gegevens over 2012 van de andere locaties de laagste bijdrage is om daarmee o.a. de personeelskosten voor pastores en de verplichte bijdrage aan het Bisdom te betalen.